

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Oliverii Florentii Waterloop Congreg. Oratorii B. Mariae
Aspricol. Presbyteri Monita Spiritvalia Et Moralia
Tetrastichis distincta**

Waterloop, Oliverius F.

Antverpiae, 1657

Neminem sperne.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9689

Neminem sperne.

32. **C**Arnes ede, & vinum bibe;
Sed insolentem proximi
A carnibus dentem abstine,
Fex audienti, nex tibi.

Mens & voluntas proximi,
Scientiæ boni & mali
Est arbor; hanc te tangere,
DEUS Vltor, & Iudex vetat.

Et carpis omnium omnia,
Et unus ignoscis tibi:
Sed iste, quo te amas, amor,
Odium meretur omnium.

Tibi unus uni cùm places,
Et spernis unus ceteros;
A ceteris si sperneris,
Quod antè vendebas, emis.

Tibi places, & ceteros
Contemnis; at contemneris
A ceteris: nunc venditor,
Nunc mercis emptor pessimæ.

Malè alteri cùm dixeris,
Quo jure non malè audias?
Iure audies semper benè,
Si dixeris numquam malè.

Quando tui oblitus; probro
Audes sodalem carpere;
De fronte civilem tuâ
Cecidisse lauream puta.

Natura partitur vices:
Dat multa posse dicere
Sapientibus; sed plurima
Dat velle stultis carpere.

Fratrem cavillo qui petis,
Vide teipsum. Irrisio
Eò unde nata, regeritur.
Parce alteri, ut parcas tibi.

Quod alteri temerariâ
Loquacitate fannio
Malum paras, paras tibi;
Et in tuum spuis sinum.

Qui falsa vel risu acria
Dicteria in fratrem jacies,
Teli venena lividi
Redisse retrò senties.

Nasi, atque dentis spicula
In se redundant: quod notas
In fratre, temet arguit.
Quis est homo, & culpâ vacat?

33. **Q**uamdiu placebit scenica
Dicacitas, irrisio,
Postica fanna, ineptus es
Haurire CHRISTI spiritum.

Vrbanitates, & sales,
Loci, aulicæque ineptiæ,
Quas erubescit mens pia,
DEO sacrâ exulent domo.

Te cordis index optimi
Oris decet serenitas,
Et nata cælo gaudia,
Sed futiles vita jocos.

Gaude

Gaude quòd obsequeris DEO:
At gaudio, & linguæ modum
Ni ponis, expers spiritûs,
Et lucis internæ, gemes.

Dicacitatis unguine
Ne profer illitos sales:
Virtutis indoles jocos
Amariores non amat.

Gustum sinapi provocat;
Sed lacrymas idem ciet:
Quem scomma risum procreat,
Hunc & sequuntur lacrymæ.

Tacere mâlis, quàm sales.
Illiberales fundere,
Aut verba coram Principe,
Reditura per jugulum, loqui.

Lambendo mordes? & joco
Tectum jadis convitium?
Est oris improbi nota,
Melle illitos lapides loqui.

Vita venenatos jocos,
Et felle suffusos sales.
Condisce verbis neminem
Mordacibus distringere.

Aliena scurrili joco
Ne carpe facta: cùm tibi
Sat curta sit virtus domi,
Te cerne, te purga priùs.

Si vel joco absentem feris,
Præsentis ut des auribus;
Linguæ timebit hic tuæ.
Pòst vapulare verberare.

Qui tangit absentem probro,
Tuas ut aures mulceat;
Is & tuam petit cutem:
Hac peste te mox exime.

Qui recta non solens facis,
Ne censor alterius velis
Notare curva: nil minus
Hæc stulta res sit, quàm mala.

Sodalium de moribus
Ne calculum fer è tuis:
Quàm censor alterius frequens,
Tam rarus est censor sui.

Aliena ne cerebro ex tuo,
Staterâ iniquâ, examina.
Ignosce socio; nec tui
Te judicem fratris gere.

34. Opus caveto carpere,
Quod æmulari est arduum:
Obturet os dicacius
Silentii pater pudor.

Quid in venusto corpore
Nævum notas? quid efferâ
Scabie obsitus, tubercula,
Papulasque rides? Te vide.

Vis pœnitere, dum leves
Lapsus amici examinas.
In fratre festucam notas?
At quis tuam feret trabem?

Tu te tui tutissimum
Fac judicem: ex oculo tuo
Trabem ejice; &, si pòst vacat,
In fratre festucam vide.

M. 3. Tibi

Tibi tribuantur tubera
 Vitio vereris ne tua?
 Hæc deprecare; & omnium
 Ignosce verrucis prior.

Aliena qui numeras mala,
 Te calculo damnas tuo:
 Tua seriatim digere,
 Numeroque pondus adjice.

Tuum cor, & corpus vide;
 Extraque, & intra discute:
 Ut fratris adnotes probra,
 Nec mens nec hora suppetet.

Minora dum alterius vides
 Errata, nec vides tua
 Majora; es imprudens tibi,
 Nimisque prudens alteri.

Haud lucis expertem decet
 Damnare tenebras. Tu stude
 Carere labe, cum voles
 Aliena facta carpere.

Tua facta prudens inspice;
 Aliena simplex transfili:
 In fratre quod cernis bonum
 Piumque, sectari stude.

Peccata nec soles tua
 Videre, ferre nec potes:
 Quam Iuris ergo regulam
 Aliena facta iudices?

Cur indecorum in altero
 Vides, quod in te non vides?
 Oculi alieni nævulos
 Oculus videt, numquam suos.

Cur rarus in se corripit,
 Quod in altero carpit malum?
 Assueta jam dudum suo
 Natura blanditur malo.

Meus oculo caret oculus,
 Mens mente; talpæ sunt sibi:
 Cui ergo quid sim, quid sciam,
 Ausim roganti dicere?

Non alterum, sed te excute:
 Aliena mitte; te vide.
 Hoc cedit in lucrum tibi;
 Ditabit illud alterum.

Errata fratris transvola;
 Tua disce, lustra, discute.
 Sit grata fratri Caritas,
 Severa Veritas tibi.

Vbi sale verbi, proximi
 Culpam voles perstringere;
 Tua te premat: dic; Hoc malum
 Quod damno, feci, aut fecero.

Homo rarus es, si in alterum,
 Idem quod in te, cogitas:
 Sed rarior, si inter tua
 Errata: dissimulas nihil.

Vir justus unum se, & sua
 Peccata damnat; alterum
 Excusat: inspector sui,
 Laudator idem proximi.

Alios monere, si jacent,
 Aut si quid errent, novimus:
 At nostra prætercurrimus
 Errata: nemo se videt.

Cur

Cur noctuino propria
Errata lustras lumine,
Aliena milvino vides?
Propriora projecis procul.

Oculis ubique lynceis
Aliena facta pervides:
At negligis tergum tuæ
Videre, talpa, manticæ.

Tibi talpa, talpa Numini,
Es Argus & lynx ceteris:
Attende Numini, & tibi;
DEUM verè, te vide.

Aliena rides, & notas?
Ridenda propinas tua.
Sunt ista sæpè mutua,
Reditque fors cum fœnore.

In altero nil despice;
Tua dicta, facta respice:
Meliora nihilo se tibi
Spectâda in hoc speculo dabunt.

Alius artem despicias?
Alius tuam: subeunt vices
Despectus & laus, mutuam
Laudem atque despectû trahunt.

Est si quid in malo mali,
Hoc turpis arrodit culex:
Minimû quod in bono est mali,
Est pessimæ linguæ optimum.

Errata amici paucula
Virtutibus multis tege:
Quis ille tam plenè bonus,
Vt vel levi careat malo?

Aliena sordent? & tua
Sordere possunt alteri.
Vitanda quin potiùs tibi
Vides in alterius malis?

35. Vndas maris de littore
Spectare dulce: tu stude
Vitare cautus, quod vides
Alius in malo malum.

In proximi lapsu, tui
Speciem vide discriminis:
Vnius exitium, tui
Exemplar est periculi.

Suspectus esto tu tibi;
Non hic, vel alter, aut ego:
Tibi alter esto, ego mihi.
Ruit sibi, quisquis ruit.

36. Aliena quæ carpis bona,
Carpendo non facis tua.
Laudando sed facis tua,
Aliena quæ laudas bona.

Quod non quieto lumine
Inspexeris, ne despice:
Nec argue ex bono malum;
Sed erue ex malo bonum.

Qui quod bonus facit, malè
Interpretatur, mentis est
Nullius, aut mentis malæ;
Indignus audiri à bonis.

Quem judicant plures bonum,
Ne censeas unus malum:
Malè arbitrandi de bono,
Multis fit ansa fatuitas.

Lau-

Laudanda lauda sobriè:
At jure quem laudaveris,
Ne carpe: mentis est malæ,
Laudare eundem, & carpere.

Fuge curiosum, qui sui
Incurius lustrans tua,
Scit antè quid mali tibi,
Quàm quid sibi accidat boni.

37. Ne sperne quemquã: neminè,
Nocere qui nequeat, puta.
Quemvis saluta: cui libet
Hoc defer obsequium prior.

Qui purus est affectuum,
Nihil sinistri in altero;
In se videt; se corripit:
Sunt munda mundis omnia.

Sunt manca, sunt mutila omnia:
Est nemo, cui desit nihil.
Deest singulis aliquid; tuis
Carere te nævis putas?

Sua quemque torquent noxia:
Suas reservant optima
Falerna feces. Est nihil
Plenè beatum sub Polo.

Noris, bonarum quàm tibi
Rerum sup' ellex sit brevis;
Et messe propriâ tenus,
Non erubescas vivere.

Soli DEO deest nihil.
Beatus es, quisquis tuum
Ab homine non speras bonum,
Sed ab optimo expectas DEO.

38. Nec gaudium fratris mala
Tibi, nec bona invidiam creent.
Fratri quod est benè aut malè,
Cense bonum aut malum tibi.

A veritate devias,
Fallisq; te, qui te & tuã
Miraris, & nulli alteri,
Soli tibi, te comparas.

Virtute, quã forsã nites,
Quare carentem despicias?
Hic forsã ex aliã nitet
Virtute, quã certò cares.

Majora nactus es bona?
Moderare; fastuq; abstine:
Minora spernentem, æquior
Te jure spernet arbiter.

Spernis quod est facile tibi;
Captumque quod superat tuum,
Majore fastu despicias:
Vtrumque cordis indiges.

Homini suas, cùm sis homo,
Quid inanitates objicis?
Natura, mater omnium;
Noverca, fors est omnibus.

Conferre te aude nemini;
Tibi præfer omnes: omnium
Postremus esse inter bonos
Ama: sit hoc fat, & nimis.

Vide cui te conferas;
Vide cui te præferas:
Si conferendo desipis,
Te præferendo quid facis?

Te

Te pœnitere nunc decet,
Non prænitere ceteris :
Altissimo stabis gradu,
Cùm te locaris infimo.

Cur quilibet se ceteris
Præfert libenter ? An quia
Secunda Tu, Ille tertia,
Sed prima persona est Ego ?

Te quando cum minoribus
Metiris atque comparas ;
Virtutis à fastigio
Quàm sis remotus, haud vides.

Hinc intumescis, intuens
Modulum minorum gentium ;
Et alta de te sentiens,
Donare vis quibus cares.

Dedisce quemquam spernere ;
Et discè sperni ab omnibus :
Vilis videri nescius,
Opinione fallitur.

Si neminem vis spernere,
Nec ferre vis censoriam
De ceteris sententiam,
Te, quamq̃ue sis miser, vide.

Inertiæ memor tuæ,
Quàm nil habes facti, vide ;
Ne, perditâ modestiâ,
Perdâris à superbiâ.

Quàm sis inanîs atque inops
Cælestium rerum, vide ;
Et à piis supplex opem,
Stipemq̃ue mendicus pete.

Miser es : sed hoc uno tamen
Felix, quòd esse te vides,
DEIq̃ue quòd tua supplicat
Misera misericordiâ.

Quòd esse te miserum vides,
Homo es miser, non bestia.
Tua æstimetur humilitas,
Quòd æstimari amas miser.

39. Summo placere vis DEO ?
Ne sperne plebis infimum :
In vase Numen fictili
Numos recondit aureos.

Non corporis cultu virum,
Sed mentis ornatu æstima :
Subinde sub vili togâ
Pretiosior virtus latet.

Quàm sæpè in occulto latet
Mens magna, servulus docet :
Sic servulo est herus minor,
Qui corrigi à servo timet.

Humilis paludis incola
Noli invidere diviti :
Potest pusillâ (imò solet)
Exire magna mens casâ.

40. Immensa possideas licet,
Cares teipso, sensuum
Quando cares modestiâ.
Quàm pauper est, qui se caret :

Benè fit ; abundes ; sat tibi
Videare dives : ni vides
Quàm multa desint, te tui
Quis esse compotem putet ?

N. Dant

Dant larga valles pascua;
Dant parca colles gramina:
Sapit modesta mens satis;
Parum, superba, vel nihil.

Arista vacua effert caput:
Arista granorum gravis,
Submittit. Hòc minùs tibi
Confide, quò plus possides.

Arista inanis stat, caput
Erecta; curva est plenior:
Inane sic ovum natat;
Plenum sub undâ desidet.

Sublata frons, oculus vagus,
Vox tinnula, arrogantia
Virus latentis indicant:
Vas quod vacat, tinnit magis.

Tibi quando confides nimis,
Falles frequenter ceteros,
Te semper: illis & tibi,
Tui timore consule.

Novissimo sede loco,
Paratus aut mori aut pati;
Hinc vera læto pectori
Pax atque libertas erit.

Superbia, Humilitas.

1. **C**Or mite, fastus nescium,
Inter pares & supbares,
Deposcit ultimas sibi,
Primasque defert alteri.

Comes ruina superbia:
Homines ad astra subvehit
Mens mitis: hæc faciet tui
Te sola voti compotem.

Modulo modesto te & tua
Metire: nec temerè altius
Ausis cacumen scandere,
E quo ruendum sit tibi.

Scalis in altum putridis
Qui scandis, hoc audacia
Te divitem facto probas,
Sed pauperem prudentia.

Præceps in exitium ruit,
Quisquis superbus ambulat:
Ad astra vir sui memor
Benignitate tollitur.

Quò te feres hodie altiùs,
Gravior ruina hòc cras erit:
Delapsa ab alto pondera
Celeriter in præceps eunt.

Se quidquid altè sustulit,
Occasui est occasio:
Quercus ruentis quilibet
Præcisa ligna colligit.

Quò se quis arrogantius
Effert, eò mox fœdiùs
Devolvitur: levis asseclam
Lactantia Nemesin time.

Quod altiùs sese extulit,
Putat propinquum lapsui:
Servetur ut felicitas,
Felicitate alià est opus.

Non